

”Fra fælleskloak til separatkloak”

- Norddjurs Kommunes nye spildevandsplan (resumé)

”Fra fælleskloak til separatkloak” er titlen på Norddjurs Kommunes nye spildevandsplan. I den kommende planperiode frem til og med 2022 vil der være fokus på omlægning af rørsystemer fra fælleskloak til separatkloak, således at spildevand og regnvand skilles ad. Der peges i planen på, at omkring 1000 ejendomme i byområder skal have separeret spildevand og regnvand.

Planens fokus, separatkloakering, gennemføres af bl.a. følgende hensyn:

- At minimere risikoen for forurening af vandløb, søer og havet, og give bedre badevandskvalitet, ved at der sker færre udløb fra overbelastede kloakledninger.
- At forebygge oversvømmelsesproblemer, herunder sikre at der ikke opstår sundhedsmæssige og hygiejniske risici som følge af overløb med spildevand.
- At sikre optimal drift af kloaksystemer og renseanlæg.

Spildevandsplan 2008-2012

Den nye plan for perioden 2014-2022 er en videreførelse af Norddjurs Kommunes tidligere spildevandsplan 2008-2012, der havde titlen ”Fra 8 til 1 renseanlæg”. De primære elementer i den gamle spildevandsplan var bl.a. centralisering af renseanlægsstrukturen, hvorved en række

mindre renseanlæg skulle nedlægges. Dette er allerede blevet gennemført, idet Voer Renseanlæg dog først planlægges nedlagt om nogle år. Derved er spildevandet fra Norddjurs Kommune afskåret til Fornæs Renseanlæg og Randers Centralrenseanlæg i henholdsvis i den østlige og vestlige del af kommunen. Spildevand fra dele af Syddjurs Kommune er også blevet afskåret til Fornæs. De færre, men større, renseanlæg har den nødvendige kapacitet, robusthed og fleksibilitet, der langsigtet giver en hensigtsmæssig spildevandshåndtering. Med nedlæggelsen af de små renseanlæg og centralisering af renseanlægsstrukturen er mange spildevandsudledninger til mindre vandløb og til kystvande ophørt.

Som følge af spildevandsplanen fra 2008 er flere sommerhusområder også blevet kloakeret, og der er sket forbedringer af spildevandsrensning i det åbne land på ejendomme, som ikke er tilsluttet noget større renseanlæg. Herudover er flere mindre landbyer blevet kloakeret.

Disse tiltag vil bidrage til et renere vandmiljø og bedre badevandskvalitet langs kysterne.

Spildevandsplan 2014-2022

Med den nye spildevandsplan er der ikke planlagt større ændringer i forhold til den tidligere plan. Dog sættes klima, miljø, driftssikkerhed og -økonomi endnu mere i fokus. Der er ikke udlagt nye større områder til kloakering, men der er foretaget mindre justeringer i afgrænsningen af kloakområder og i valget af planlagt kloakeringsform, og der er lagt en aktuel tidsplan for kloakeringsprojekter i de kommende år. Med den nye spildevandsplan er der foretaget en aktuel vurdering af, hvilke områder der skal kloakeres af hensyn til grundvandet og overfladerecipienter. Det har desuden været overvejet, om kolonihaver bør kloakeres, men der vurderes ikke at være et aktuelt behov herfor. Det planlægges at fortsætte kloakeringen af mindre landbyer, der i dag kun renses spildevandet i septiktanke, inden det ledes ud til vandløb. Det drejer sig om Vester Alling, Ring, Søby og Ginnerup inden for de næste 8 år.

Separatkloakering

Af drifts- og miljømæssige hensyn prioriteres separatkloakering først gennemført i oplandsbyerne, som pumper ind til de centrale renseanlæg, og separeringer i Grenaa foreslås udskudt til planens perspektivperiode (efter 2022). Afløbssystemet i Grenaa by består af en kombination af forskellige afløbssystemer. Undersøgelser af den hygiejniske vand-

kvalitet i Grenåen foretaget i 2008 har ikke påvist nogen væsentlig risici i forhold til påvirkning af badevandskvaliteten ved nærmeste strande syd for Grenåens udløb i Kattegat. Dog ses en tydelig sammenhæng mellem nedbør og antal bakterier i Grenåen, hvilket skyldes overløb fra kloaksystemet. Det anbefales overordnet, at fælleskloaksystemerne bibeholdes i den centrale del af Grenaa by samt i den gamle del af havnebyen, mens den øvrige del af byen separeres i forbindelse med kommende kloakreoveringer.

Spildevand i det åbne land

Indsatsen for forbedring af spildevandsrensningen på ejendomme i ikke-kloakerede områder afsluttes i planperioden. I spildevandsplanen lægges der fortsat op til, at der i det åbne land etableres individuelle løsninger (nedsivningsanlæg mm.), de steder hvor der er behov for at forbedre rensningen. Kun et lille antal ejendomme i Norddjurs Kommune mangler endnu at forbedre spildevandsforholdene i det åbne land.

Klimatilpasning

Spildevandsplanen er udarbejdet sideløbende med Klimatilpasningsplanen for at sikre, at det er koordinering imellem planerne, og forslag til de to planer offentliggøres desuden samtidigt. Spildevandsplan og Klimatilpasningsplan er knyttet til hinanden på den måde, at oversvømmelsesproblemer ofte kan håndteres ved spildevandsmæssige tiltag ved etablering af bassiner eller større rørdimensioner inden for de kloakerede områder. Som et vigtigt element vil der derfor ved detailprojekteringen af kloaksystemer blive foretaget nærmere beregninger eller undersøgelser for at sikre at der tages størst mulig hensyn til klimaforandringer og fremtidige regnhændelser.

Badevand

Kloakerede sommerhuse, lukkede renselanlæg og separat kloak til regnvand vil betyde renere badevand i Norddjurs. Norddjurs Kommune vil dog løbende evaluere den indsats, der er nødvendig for at opretholde eller højne badevandskvaliteten langs kommunens strande.

Ekspropriation

Det fremgår af spildevandsplanen, at som følge af planens realisering vil det blive nødvendigt at etablere anlæg på private arealer, f.eks. nye transportledninger for spildevand. Med hjemmel i Miljøbeskyttelseslovens kap. 8, § 58, kan byrådet beslutte at ekspropriere de dertil

nødvendige arealer, såfremt erhvervelsen ikke kan ske ved frivillige aftaler mellem forsyningsselskabet og grundejerne. Såfremt der ikke kan opnås frivillige aftaler med grundejerne, kan der træffes beslutning om at gennemføre en ekspropriation efter reglerne i Vejlovens kap. 5 og til fordel for gennemførelse af spildevandsplanen.

Nye transportledninger planlægges etableret i forbindelse med kloakeringen af landsbyerne Vester Alling, Ring, Søby og Ginnerup, og det er blandt andet afskæringen af spildevandet herfra, der kræver aftaler med lodsejere, eller eventuelt ekspropriation. Af spildevandsplanen fremgår hvilke arealer, der berøres af fremtidige pumpeledninger.

Miljøvurdering

Der er foretaget en miljøvurdering af planen i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det konkluderes, at effekten ved gennemførelse af spildevandsplanen hovedsageligt vil være positiv i forhold en række forskellige parametre.